

01. maj 2019

INFORMATION TIL CENSORER I SKRIFTLIG DANSK - sommercensuren 2019

Sune Weile, fagkonsulent i dansk på stx og hf

Dette dokument har til formål at repetere for erfarne censorer og informere nye censorer om rammerne for censureringen.

På de følgende sider findes information om:

1. RETTEPERIODEN.....	2
<i>Særligt for Hf-censorer</i>	2
<i>Særligt for STX-censorer</i>	2
<i>Kommunikation om besvarelser</i>	2
<i>Netadgang til prøven</i>	2
<i>Håndtering af digitale opgavebesvarelser i netprøver.dk</i>	2
2. CENSORMØDET	3
<i>Ved mistanke om snyd</i>	3
<i>I tilfælde af uenighed mellem to censorer</i>	4
3. KLAGESAGSPROCEDURE.....	4
4. CENSOREVALUERINGER	4

Husk til censormødet at medbringe allokeringsbrevet, hvor det fremgår, hvilken rettegruppe man sidder i (hver rettegruppe har et bord med samme nummer).

Husk også at medbringe computer til indskrivning af karakterer i netprøver.dk.

1. RETTEPERIODEN

Der findes en række dokumenter, som censorer skal orientere sig i, **før** censorarbejdet påbegyndes. De er samlet på Undervisningsministeriets side til skriftlige censorer:

<https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/information-til-censorer-paa-de-gymnasiale-uddannelser/til-censorer-paa-stx-og-hf>

På denne side ligger både retteark, information om forsøget på Hf, Råd og vink m.v.

Opmærksomheden henledes især på, at selv 12-taller kan rumme mindre fejl og mangler ifølge karakterbekendtgørelsen. I danskbesvarelser vil det altid være muligt at pege på noget, som kan være bedre – enten formmæssigt eller indholdsmæssigt – også i gode besvarelser. Her er det vigtigt at hæfte sig ved den rummelighed, som de vejledende karakterbeskrivelser lægger op til. De kan findes i vejledningerne til læreplanerne.

Særligt for Hf-censorer

Sommerterminen 2019 er første skriftlige prøve efter de nye læreplaner (2017) og dermed de nye skriftlige genrer. Det er derfor afgørende, at **alle** skriftlige censorer grundigt læser **Lærerens hæfte 1 og 2 (Hf)**, som gennemgår baggrunden for de nye prøvegenrer, opbygningen af sættene og har eksempler på besvarelser. Derudover vil censormødet i år indledes med et kort oplæg særligt rettet mod Hf-censorerne med fokus på de nye prøvegenrer. Eftersom de samme prøvegenrer gælder for STX næste år, vil det være relevant for alle censorer.

Med nye prøvegenrer kan der opstå tvivlstilfælde undervejs i læsningen. Det er vigtigt at markere det tydeligt, så det kan drøftes med medcensor i forbindelse med voteringen.

Særligt for STX-censorer

Til sommerterminen 2019 er alle elever til prøve i et sæt uden adgang til internettet, og med mulighed for at opgaverne indeholder levende billeder. I vejledningen til Dansk A er et særskilt afsnit om analyse af levende billeder, som det er relevant at orientere sig i.

Kommunikation om besvarelser

Det er som censor vigtigt at være opmærksom på, at der ikke må kommunikeres om konkrete elevbesvarelser før på censordagen. Det gælder både kommunikation med medcensor, men naturligvis også med andre lærere fx i facebookgrupper el.lign.

Netadgang til prøven

Ifølge Eksamensbekendtgørelsen er eleverne underlagt følgende regler:

§ 15. Under prøverne er anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, tilladt, jf. dog stk. 2, medmindre der i reglerne for den enkelte uddannelse er fastsat begrænsninger.

Stk. 2. Eksaminanden har under prøver, der er underlagt tilsyn, alene adgang til internettet, for så vidt angår egne læremidler, egne notater og egne arbejder. (Eksamensbekendtgørelsen)

Det betyder, at eleverne som udgangspunkt har adgang til det materiale, som fremgår af elevernes Undervisningsbeskrivelser. Det betyder, at en henvisning til en hjemmeside ikke nødvendigvis i sig selv er et brud på reglerne om adgang til internettet. Læs mere om formodning om snyd i afsnittet senere.

Håndtering af digitale opgavebesvarelser i netprøver.dk

Alle opgaver afleveres i netprøver.dk. Du er oprettet som bedømmer i systemet og kan logge på med NemID eller UNI-login. Opgaverne vil her være tilgængelige efter prøven, når de har været igennem både virus- og plagiatkontrol. På selve censordagen indskrives alle karakterer i netprøver.dk.

Du har på platformen mulighed for at benytte de tilknyttede bedømmerværktøjer, fx tilføjelser af egne bemærkninger på besvarelser. Det anbefales dog, at du noterer og opbevarer noter til brug ved **voteringen særskilt fx på de vejledende retteark**. Det digitale værktøjs muligheder må ikke u hensigtsmæssigt ændre bedømmelsesprocessen, hvis formål er en opsummering af besvarelsens styrker og svagheder i en helhedsvurdering. Markeringsfunktionerne bør derfor udelukkende anvendes i bedømmelsesøjemed til markering af fx typiske passager, der kendetegner besvarelsens kvaliteter og kan bidrage til en **helhedsbedømmelse**, ikke til at rette eller optælle evt. forekommende fejl og mangler.

På censursiden findes et retteark for hver af de skriftlige prøver i dansk udarbejdet med udgangspunkt i læreplanen, som censorer kan benytte, når besvarelserne skal bedømmes.

2. CENSORMØDET

Samtlige skriftlige prøver censureres på et censormøde. Censormødet finder sted i Odense Congress Center d. 18/6 2019 kl. 10.00. *Bemærk, at OCC ikke ligger i gåafstand fra toget.* Odense Bustrafik indsætter ekstrasbusser fra banegården i tidsrummet 8.30-9.30.

Der vil kl. 10.00 være et oplæg fra fagkonsulenten til de skriftlige censorer i dansk om særlige **opmærksomhedspunkter** i forhold til årets prøver, herunder om Hf-prøven.

Censureringen af opgaverne finder først sted derefter.

Alle danskensorer skal møde op i **Hal B, hvor censureringen vil foregå**. Der vil være morgenkaffe og brød ved ankomsten.

Den enkelte censor medbringer:

- Notater til samtlige besvarelser
- Beskikkelsesbrev med angivelse af censorers placering i rettegrupper
- En computer til indskrivning af karakterer i netprøver.dk

Undervejs i censormødet:

- Censorer indtaster løbende karakterer i netprøver.dk
- Censorer evaluerer årets sæt og indtaster statistik inden hjemrejse

Ved mistanke om snyd

Alle opgaver er igennem plagiatkontrol i netprøver.dk, og den enkelte opgave får herefter en procent-sats. **Den enkelte skole** undersøger på baggrund af procentsatsen opgaverne for plagiat, da der også kan være tale om fx citater m.v.

Hvis man som censor undervejs i læsningen af en opgave får **mistanke om snyd**, skal man **ikke kontakte den pågældende skole** eller medcensor. På censordagen udfyldes i stedet en snydeformular, som afleveres til fagkonsulenten (eksamenskontoret). Ministeriet kontakter herefter den pågældende skole.

Det er vigtigt at understrege, at der skal fastsættes en karakter for alle besvarelser. Det gælder også besvarelser, hvor man har mistanke om snyd. Og mistanken skal ikke i sig selv føre til en lavere karakter. Det er efterfølgende rektors opgave at undersøge, om mistanken kan bekræftes, og i givet fald

bortfalder den karakter, som de to censorer er nået frem til, fordi eksaminanden bortvises fra den pågældende prøve.

I tilfælde af uenighed mellem to censorer

Det er **ikke en mulighed**, at to censorer afleverer forskellige karakterer. Hvis to censorer ikke kan blive enige trods ihærdige forsøg, der blandt andet indbefatter genlæsning af besvarelsen, sker karakterfastsættelsen efter reglerne i Karakterbekendtgørelsen. Det betyder, at uenighed om to på hinanden følgende karakterer fører til, at eleven får den højeste af de to karakterer. Fagkonsulenten må ikke inddrages i bedømmelsen, men man kan henvende sig til fagkonsulenten i forbindelse med principielle problemstillinger.

3. KLAGESAGSPROCEDURE

- Kun elever (ikke lærere) kan klage, og det foregår ved at klage til rektor.
- Rektor kan afvise en klage eller sende den videre til de to censorer.
- Censorerne udarbejder på baggrund af elevens klage hver for sig en faglig udtalelse. Disse udtalelser indgår i rektors vurdering af, om der er behov for ombedømmelse. Eksaminanden tilbydes ombedømmelse, hvis der skønnes at være berettiget tvivl om bedømmelsen.
- En elev kan klage over rektors afvisning af klagen. Sagen ender i Eksamenskonferet, hvor der træffes afgørelse om, der er anledning til enten ombedømmelse eller omprøve.
- En ombedømmelse kan føre til en lavere karakter.

4. CENSOREVALUERINGER

Til brug for udarbejdelsen af evalueringsrapporter om de skriftlige prøver i dansk skal vi bede censorerne om korte tilbagemeldinger. Evalueringslinket vil blive delt på censormødet.